

Utdanningsplan for rus- og avhengighetsmedisin ved Finnmarkssykehuset HF

Organisering av spesialiteten rus- og avhengighetsmedisin:

Finnmarkssykehuset HF tilbyr spesialisering i rus- og avhengighetsmedisin ved samlet læringsarena i Karasjok og i Alta ved TSB-døgn og TSB-poliklinikk. I tillegg til tjenestetid i TSB er ett år av utdanningsløpet lagt til en av de godkjente voksenpsykiatriske poliklinikkene i Finnmarkssykehuset og ett år til Universitetssykehuset i Tromsø (UNN). I Alta startet man i juni 2022 opp med avrusning fordelt på to avrusningssenger. Det forelå planer om å få på plass en fremtidig endring slik at LIS som ønsker det, kunne overføre deler av utdanningsåret på UNN til Alta. Avrusningen i Alta ble avvirket i mai 2023 grunnet utilfredsstillende vaktberedskap. Så snart tilstrekkelig vaktlegeberedskap er på plass, planlegges avrusning gjenopptatt i Alta.

Ansvar og organisering av spesialistutdanningen:

Det overordnede ansvaret for spesialistutdanningen i Finnmarkssykehuset er lagt til styringsgruppa for LIS utdanningen som er direktørens ledergruppe. Det overgripende arbeidet med utdanningene er forankret i en LIS-komite med et arbeidsutvalg som ledes av medisinsk fagsjef. Arbeidsutvalget består av medisinsk fagsjef, utdanningskoordinerende overlege og HR -rådgiver. Arbeidsutvalget deltar i regionale møter hver 2. uke. Innenfor hver spesialitet er det et foretaksovergripende lokalt utdanningsutvalg hvor LIS også er representert. Det lokale utdanningsutvalget jobber etter et mandat (<https://finnmarkssykehuset.no/Documents/LIS/RL8622%20-%20Lokale%20utdanningsutvalg%20i%20Finnmarkssykehuset.pdf>).

Leder av lokalt utdanningsutvalg er som oftest også utdanningsansvarlig overlege og deltar også i det regionale utdanningsutvalget i spesialiteten. Du kan lese mer her: <https://finnmarkssykehuset.no/fag-og-forskning/lis>

Om TSB-læringsarena i Finnmarkssykehuset HF:

Arena	TSB – Finnmarkssykehuset (Karasjok og Alta)
Antall liggedøgn i 2023	3 237
Antall senger i 2023	14 (+2)
Antall døgnpasienter i 2023	110
Antall polikliniske konsultasjoner i 2023	1141
Antall ansatte spesialister	3
Forventet antall LIS 3	4

Om legespesialiseringen:

Alle læringsaktiviteter og læringsmål foreligger i den digitale kompetanseportalen, Dossier. Når du starter utdanningsløpet som LIS 3, vil enhetsleder/avdelingsleder på aktuelle enhet gi

deg tilgang til Dossier. Din versjon av Dossier utgjør din individuelle utdanningsplan. Du vil også få presentert en tidsplan hvor planlagt rotasjon til de ulike avdelingene fremgår. Det er virksomhetens gjennomføringsplan. Den kan tilpasses deg ut fra dine individuelle ønsker og behov. Den gjennomføringsplanen vi blir enig om at du følger, utgjør din individuelle gjennomføringsplan. Din gjennomføringsplan kan endres underveis i utdanningsløpet. I ny modell for spesialistutdanning er det godkjenning av oppnådde læringsmål som teller, ikke medgått tjenestetid. Basert på faglige vurderinger og anbefalinger fra spesialitetskomiteen i rus- og avhengighetsmedisin er der likevel definert en tidsramme med minimum tjenestetid både på avdeling for avrusning og akuttbehandling og i psykisk helsevern samt minimum tre måneder i LAR.

Den generelle gjennomføringsplanen for rus- og avhengighetsmedisin i Finnmarkssykehuset HF ser slik ut:

TSB-døgn → TSB-poliklinikk som inkluderer LAR → Psykiatri → Avrusning og akuttbehandling

Lengden på tjenestetiden i TSB-døgn og TSB-poliklinikk anbefales til ca ett år hvert sted, men dette kan justeres ut fra oppnåelse av læringsmål. Tjenestetiden kan også utvides basert på dine ønsker. I polikliniktiden er tjeneste i LAR inkludert fortløpende gjennom hele året. LAR er i dag lokalisert til Alta med flere ansatte bl a LAR-konsulent. Grunnet store geografiske avstander vil en del av oppfølgingen av LAR-pasienter og kontakt med deres samarbeidspartnere måtte foregå digitalt.

Finnmarkssykehusets avtale med UNN om avrusning og akuttbehandling dekker i hht fagavtalen mellom foretakene ett års tjenestetid. Når vi igjen kommer i gang med avrusning i Klinik Alta, planlegges å få på plass en ordning hvor LIS enten kan ta hele året på UNN slik dagens ordning er, eller ta deler av avrusningsåret i Alta. Vi ser for oss å få på plass en modell som gjør det mulig for LIS, som ønsker det, å kombinere 6 måneder på UNN med 18-24 måneder i kombinert tjeneste på avrusning og døgn i Alta.

Som LIS 3 har du selv hovedansvaret for å rapportere fortløpende gjennomførte læringsaktiviteter og oppnådde læringsmål til hovedveileder og enhetsleder/avdelingsleder. Rapporteringen foregår i Dossier.

Om utdanningsløpet for spesialiteten rus- og avhengighetsmedisin i Finnmarkssykehuset HF:

- Spesialisering i rus- og avhengighetsmedisin er en LIS 3-utdanning på minimum 5 år.
- Hovedlæringsarena i utdanningsløpet er TSB- døgn og TSB-poliklinikk i Finnmarkssykehuset HF, lokalisert i Karasjok og i Alta. Her skal hovedtyngden av de til sammen 75 læringsmålene oppnås. I tillegg skal noen læringsmål tas ved en av de godkjente voksenpsykiatriske poliklinikkene i Finnmarkssykehuset, dvs. SANKS / VPP-Midt, VPP-Alta, VPP-Hammerfest, VPP-Tana eller VPP-Kirkenes. Tjenesten inkluderer deltakelse i vaktordning. Noen læringsmål kan oppnås både i TSB-året og psykiatri-året. Det er beregnet 12 måneders tjenestetid i psykisk helsevern.
- Den tredje læringsarenaen i spesialiseringsperioden er lagt til Universitetssykehuset i Tromsø, UNN HF. Tjenesten på UNN skjer vanligvis i siste del av utdanningsløpet for å oppnå de læringsmålene som ikke lar seg oppnå i Finnmarkssykehuset HF. Det er

læringsmål: 1, 32, 33, 34, 50, 59. Det er beregnet 12 måneders utdanningstid på akutt/avrusningspost på UNN. Tjenesten inkluderer deltakelse i vaktordning. LIS 3 vil i denne tiden være ansatt på UNN HF. Som LIS 3 har du da muligheten til å søke om utdanningsstipend fra Finnmarkssykehuset HF. Stipendet omfatter økonomisk støtte til merutgifter til bolig og reise utenfor fast boligsted til dette formålet. Innvilgelse av utdanningsstipend fordrer bindingstid til Finnmarkssykehuset HF i størrelsesorden 1:1.

- Felles kompetansemodul (FKM) består av et sett av nasjonale læringsmål som strekker seg gjennom hele utdanningsløpet til den enkelte LIS. Modulen inneholder 10 ulike temaer med til sammen 24 læringsmål innen etikk, forebyggende medisin, forskningsforståelse, kommunikasjon, kunnskapshåndtering, kvalitet og pasientsikkerhet, lovverk, pasient- og brukermedvirkning, pasient- og pårørendeopplæring, samhandling, systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse. Vi er opptatt av kvalitetsforbedring og dette vil være et gjennomgående tema for læringsaktivitetene i FKM. Temaene i FKM dekkes dels av fellesforelesninger og gruppeveiledning på tvers av spesialitetene, dels gjennom ulike kurs og oppgaver underveis, og dels gjennom klinisk veiledning og internundervisning innenfor hver spesialitet.

Introduksjon av nye LIS 3:

Nye LIS 3 vil få en introduksjonstid på 2 uker der det gis informasjon om aktuell læringsarena i Finnmarkssykehuset og gjennomgås nødvendig informasjon bl. a. om spesialiteten, Dossier, internundervisning, veiledning, fraser, prosedyrer mv.

Teoretisk undervisning og fordypningstid:

Internundervisningen er felles for alle LIS i rus- og avhengighetsmedisin i Helse Nord. Den administreres fra UNN og foregår over telematikk. Undervisningen er strukturert i en 7-semester plan der de ulike fagområdene i spesialiteten blir belyst systematisk. Det er organisert internundervisning gjennomsnittlig to timer per uke, minimum 70 timer pr år. Noen avdelinger i Finnmarkssykehuset HF har også egen lokal personalundervisning. Det forventes at LIS også deltar på denne undervisningen.

LIS 3 gis permisjon med full lønn etter oppsatt arbeidsplan (inkludert vakter) for å gjennomføre anbefalte utdanningskurs i spesialiseringløpet, jf. A2 avtalen § 6.4. mellom Spekter og Den Norske Legeforening. Videre gis LIS 3, innenfor alminnelig arbeidstid, mulighet til faglig fordypning svarende til 4 timer/uke, jf. B-dels avtalen § 4-1 mellom Finnmarkssykehuset HF og Den Norske Legeforening.

Kursavgift, reise og opphold (inkludert kost) dekkes av avdelingen utover det som dekkes av Legeforeningens utdanningsfond, jf. samme § i B- delsavtalen.

Veiledning og supervisjon:

Umiddelbart etter tilsetting får du tildelt en hovedveileder av din enhetsleder/avdelingsleder. Hovedveileder er ansatt i Finnmarkssykehuset og godkjent spesialist i rus- og avhengighetsmedisin. I tillegg til nødvendig supervisjon og ad hoc veiledning, får du ukentlig veiledning av din veileder. Veiledningstidene skal være forhåndsavtalt og foregå i skjermet tid innenfor alminnelig arbeidstid. Varighet er 60 minutter. LIS har ansvar for å skrive et kort referat i Dossier etter hver veiledningstime.

Referatet godkjennes av veileder. En tredjedel av disse veiledningstimene kan være gruppebasert.

Dertil kommer 30 timer strukturert veiledning, også kalt terapiveiledning. Den gjennomføres over en periode på 6-12 måneder. Den strukturerte veiledningen kan foregå mens du har TSB-tjeneste eller psykiatrisk tjeneste, men må uansett tjenestested dreie seg om pasienter som har en ruslidelse. Veiledningen kan gis individuelt eller i gruppe på inntil fem LIS.

Veileder som gir den strukturerte veiledningen, er legespesialist i rus- og avhengighetsmedisin eller i psykiatri eller psykologspesialist. For begge profesjonene gjelder det at veileder har klinisk erfaring med behandling av pasienter med alvorlige ruslidelser og godkjenning som psykoterapiveileder.

Ad veiledning, supervisjon og evaluering, Se denne:

https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/kompetansevurdering-av-leger-i-spesialisering?fbclid=IwAR3AYkBlgsEP2HenhiV2uOJ_N1zzhFxF7W6M7A2dl9ROBoSWmt269AT-CsY

Akademisk kompetanse i spesialistutdanningen:

Finnmarkssykehuset har en forskningsstrategi, et forskningsstyre og en forskningsleder. Det er flere pågående forskningsprosjekter, og det er mellom 20-25 vitenskapelige publikasjoner fra foretakets forskere hvert år. Våre forskere er deltakende i læringsaktiviteter i felles kompetansemodul, i internundervisningen, kvalitets- og forbedringsarbeidet og i daglig klinisk virksomhet. Finnmarkssykehuset er vertskap for praktisk klinisk utdanning av studenter fra UiT, Norges arktiske universitet, innenfor mange helsefaglige utdanninger. Det er egen sykepleierutdanning i Finnmark. Omtrent 25 leger i Finnmarkssykehuset har bistillinger ved UiT slik at medisinerstudenter fullfører studiet og uteksamineres i Finnmark. Du kan lese mer her: [Fag og forskning - Finnmarkssykehuset](#)

Når det gjelder forskning innenfor TSB, deltar Finnmarkssykehuset i multisenterstudien, ATLAS4Dependence, som ledes av Bergen Addiction Research Group i Helse vest. ATLAS4Dependence er en klinisk studie for personer med opioid- og amfetaminavhengighet. TSB Klinikk Alta er ett av sentrene i tillegg til Haukeland Universitetssykehus, Stavanger Universitetssykehus og Sykehuset Vestfold. I Alta startet rekruttering av pasienter i 2024.

SANKS i Karasjok har en egen avdeling for forskning og utvikling, FOU, med eget forskningsstyre. Forskingen er rettet inn mot psykisk helse og rus- og avhengighet i den samiske befolkning. I FOU er det ansatt fire forskere og det publiseres i snitt fem vitenskapelige publikasjoner hvert år. I SANKS er det ni ansatte med doktorgrad,

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål:

For å sikre LIS 3 faglig progresjon og tilstrekkelig kompetanse i spesialistutdanningen, gjennomføres det regelmessig kompetansevurdering i form av halvårsevalueringer. Enhetsleder/avdelingsleder er ansvarlig for at evalueringene gjennomføres. Tilstede på evalueringsmøtene er LIS 3 og et evalueringskollegium som består av enhetsleder/avdelingsleder, hovedveileder, veileder ved ny læringsarena i forbindelse med rotasjon og fortrinnsvis også en eller flere spesialister som har arbeidet tett sammen med LIS.

Enhetsleder/avdelingsleder har overordnet ansvar for at læringsmål vurderes og godkjennes.

Læringsaktiviteter godkjennes fortløpende. I Dossier er det angitt om læringsaktiviteten skal godkjennes via egenregistrering, av veileder eller av enhetsleder/avdelingsleder.

Se: https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/kompetansevurdering-av-leger-i-spesialisering?fbclid=IwAR3AYkBIgsEP2HenhiV2uOJ_N1zzhFx7W6M7A2dI9ROBoSWmt269AT-CsY

Kontaktpersoner:

For spørsmål om spesialisering i rus- og avhengighetsmedisin i Finnmarkssykehuset HS, ta kontakt med

- Amund Peder Teigmo, klinikkjef, Sámi klinihkka, tlf 78969821/91839178
amund.peder.teigmo@finnmarkssykehuset.no
- Gro Helene Sørensen, enhetsleder, TSB – Klinikk Alta, tlf 78969525/91393125,
gro.helene.sorensen@finnmarkssykehuset.no
- Eva Skudal, overlege, spesialist i rus- og avhengighetsmedisin, leder av lokalt utdanningsutvalg, tlf 78969773/48887008, eva.skudal@finnmarkssykehuset.no